

Republica Moldova
CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIE

DE INADMISIBILITATE

a sesizărilor nr. 65g/2025 și nr. 66g/2025

privind excepțiile de neconstituționalitate a unor prevederi din articolul 313 alin. (6)
din Codul de procedură penală

(contestarea încheierilor judecătorului de instrucție [nr.4])

CHIȘINĂU

2 septembrie 2025

Curtea Constituțională, judecând în componența:

nei Domnica MANOLE, *Președinte*,
dlui Sergiu LITVINENCO,
dlui Ion MALANCIUC,
dlui Nicolae ROȘCA,
nei Liuba ȘOVA, *judecători*,
cu participarea dlui Dumitru Avornic, *asistent judiciar*,

Având în vedere sesizările înregistrate la 7 martie 2025,
Examinând admisibilitatea sesizărilor menționate,
Având în vedere actele și lucrările dosarului,
Deliberând la 2 septembrie 2025, în camera de consiliu,

Pronunță următoarea decizie:

PROCEDURA

1. La originea cauzei se află sesizările privind excepțiile de neconstituționalitate a textului „încheierea judecătorului de instrucție este irevocabilă” din articolul 313 alin. (6) din Codul de procedură penală, ridicată de dl avocat Vitalie Zama și de dna avocat Irina Sîrbu-Beșliu, în interesele dlui Eugen Fratea, în dosarele nr. 10-1062/2023 și nr. 10-2340/2024, pendinte la Judecătoria Chișinău, sediul Ciocana.

2. Sesizările privind excepțiile de neconstituționalitate au fost trimise la Curtea Constituțională de dl Valeriu Curicheru, judecător de la Judecătoria Chișinău, pe baza articolului 135 alin. (1) literele a) și g) din Constituție.

3. Având în vedere identitatea de obiect a sesizărilor și a motivelor care stau la baza criticilor de neconstituționalitate, Curtea a decis, în conformitate cu punctul 18 din Regulamentul privind procedura de examinare a sesizărilor depuse la Curtea Constituțională, conexarea lor într-un singur dosar, atribuindu-i numărul 65g/2025.

ÎN FAPT

A. Circumstanțele litigiilor principale

4. Circumstanțele litigiilor principale, așa cum au fost formulate de autorii excepțiilor, pot fi rezumate după cum urmează.

5. La 21 septembrie 2021, a fost pornită urmărirea penală *in rem* pentru comiterea infracțiunii prevăzute de articolul 217¹ alin. (4) lit. d) (*circulația ilegală a drogurilor, etnobotanicelor sau analogilor acestora în scop de înstrăinare*) din Codul penal.

6. Printr-o ordonanță din 14 decembrie 2022, dl Eugen Fratea a fost recunoscut în calitate de bănuț privind comiterea infracțiunii menționate mai sus.

7. La 16 martie 2023, dl Eugen Fratea a fost pus sub învinuire pentru comiterea infracțiunii prevăzute de articolul 217¹ alin. (3) lit. f) din Codul penal.

Dosarul nr. 10-1062/2023 (sesizarea nr. 65g/2025)

8. Dna avocat Irina Sîrbu-Beșliu a formulat, în interesele dlui Eugen Fratea, o plângere împotriva ordonanței de recunoaștere în calitate de bănuț, solicitând, între altele, scoaterea acestuia de sub urmărirea penală. Plângerea a fost respinsă de procuror printr-o ordonanță din 3 aprilie 2023.

9. Ulterior, potrivit articolului 299¹ din Codul de procedură penală, dna avocat a contestat ordonanța la procurorul ierarhic superior, care a respins contestația.

10. La 16 mai 2023, dna avocat Irina Sîrbu-Beșliu a formulat, în interesele dlui Eugen Fratea, o plângere la judecătorul de instrucție împotriva ordonanței procurorului ierarhic superior.

11. În cadrul ședinței de examinare a plângerii, dl avocat Vitalie Zama și dna avocat Irina Sîrbu-Beșliu au ridicat, în interesele dlui Eugen Fratea, excepția de neconstituționalitate a textului „încheierea judecătorului de instrucție este irevocabilă” din articolul 313 alin. (6) din Codul de procedură penală.

12. Printr-o încheiere din 3 martie 2025, judecătorul cazului a dispus trimiterea sesizării la Curtea Constituțională, în vederea soluționării acesteia.

Dosarul nr. 10-2340/2024 (sesizarea nr. 66g/2025)

13. Printr-o ordonanță din 26 decembrie 2023, cauza penală a dlui Eugen Fratea a fost disjunsă de cauza penală pornită la 21 septembrie 2021, pentru a fi examinată într-o procedură separată.

14. Printr-o ordonanță din 5 aprilie 2024, urmărirea penală în cauza penală pornită la 21 septembrie 2021 a fost suspendată.

15. Dna avocat Irina Sîrbu-Beșliu a formulat, în interesele dlui Eugen Fratea, plângeri împotriva acestor ordonanțe la procurorul ierarhic superior.

16. Printr-o ordonanță din 21 octombrie 2024, procurorul ierarhic superior a respins aceste plângeri, pentru că au fost depuse cu depășirea termenului prevăzut de lege.

17. La 5 noiembrie 2024 și la 26 noiembrie 2024, dna avocat Irina Sîrbu-Beșliu a formulat, în interesele dlui Eugen Fratea, plângeri împotriva ordonanțelor în discuție, potrivit articolului 313 din Codul de procedură penală.

18. La 17 decembrie 2024, în cadrul ședinței de examinare a plângerilor, dl avocat Vitalie Zama și dna avocat Irina Sîrbu-Beșliu au ridicat, în interesele dlui Eugen Fratea, excepția de neconstituționalitate a textului „încheierea judecătorului de instrucție este irevocabilă” din articolul 313 alin. (6) din Codul de procedură penală.

19. Printr-o încheiere din 3 martie 2025, judecătorul cazului a dispus trimiterea sesizării la Curtea Constituțională, în vederea soluționării acesteia.

B. Legislația pertinentă

20. Prevederile relevante ale Constituției sunt următoarele:

Articolul 20
Accesul liber la justiție

„(1) Orice persoană are dreptul la satisfacție efectivă din partea instanțelor judecătorești competente împotriva actelor care violează drepturile, libertățile și interesele sale legitime.

(2) Nici o lege nu poate îngreuna accesul la justiție.”

Articolul 119 Folosirea căilor de atac

„Împotriva hotărârilor judecătorești, părțile interesate și organele de stat competente pot exercita căile de atac, în condițiile legii.”

21. Prevederile relevante ale Codului de procedură penală, adoptat prin Legea nr. 122 din 14 martie 2003, sunt următoarele:

Articolul 313

Plângerea împotriva acțiunilor și actelor ilegale ale organului de urmărire penală și ale organului care exercită activitate specială de investigații

(1) Plângerile împotriva acțiunilor și actelor ilegale ale organului de urmărire penală și ale organelor care exercită activitate specială de investigații pot fi înaintate judecătorului de instrucție de către bănuit, învinuit, apărător, partea vătămată, de alți participanți la proces sau de către alte persoane drepturile și interesele legitime ale cărora au fost încălcate de aceste organe, în cazul în care persoana nu este de acord cu rezultatul examinării plîngerii sale de către procuror sau nu a primit răspuns la plângerea sa de la procuror în termenul prevăzut de lege.

(2) Persoanele indicate în alin.(1) sunt în drept de a ataca judecătorului de instrucție:

1) refuzul organului de urmărire penală:

a) de a primi plângerea sau denunțul privind pregătirea sau săvârșirea infracțiunii;

b) de a satisface demersurile în cazurile prevăzute de lege;

c) de a începe urmărirea penală;

d) de a elibera persoana reținută pentru încălcarea prevederilor art.165 și 166 din prezentul Cod;

e) de a elibera persoana deținută cu încălcarea perioadei de reținere sau a perioadei pentru care a fost autorizat arestul;

2) ordonanțele privind încetarea urmăririi penale, clasarea cauzei penale sau scoaterea persoanei de sub urmărire penală;

3) alte acțiuni care afectează drepturile și libertățile constituționale ale persoanei.

[...]

(6) **Încheierea judecătorului de instrucție este irevocabilă**, cu excepția încheierilor privind refuzul în pornirea urmăririi penale, scoaterea persoanei de sub urmărire penală, încetarea urmăririi penale, clasarea cauzei penale și reluarea urmăririi penale, care pot fi atacate cu recurs în termen de 15 zile de la data comunicării și se vor judeca conform art.447 și 448, în lipsa părților.”

ÎN DREPT

A. Argumentele autorilor excepțiilor de neconstituționalitate

22. Autorii sesizărilor afirmă că prevederile contestate nu asigură exercitarea dreptului la dublu grad de jurisdicție în cazul contestării încheierii judecătorului de instrucție.

23. În opinia autorilor sesizărilor, prevederile contestate contravin articolelor 20 și 119 din Constituție, precum și articolului 2 din Protocolul nr. 7 la Convenția Europeană a Drepturilor Omului.

B. Aprecierea Curții

24. Examinând admisibilitatea sesizărilor privind excepțiile de neconstituționalitate, Curtea constată următoarele.

25. În conformitate cu articolul 135 alin. (1) lit. a) din Constituție, controlul constituționalității legilor, în prezenta cauză a unor prevederi din Codul de procedură penală, ține de competența Curții Constituționale.

26. Curtea observă că excepțiile de neconstituționalitate au fost ridicate de avocații unei părți în procese. Astfel, sesizările sunt formulate de către subiectele cărora li s-a acordat acest drept, pe baza articolului 135 alin. (1) literele a) și g) din Constituție, așa cum a fost interpretat acesta prin Hotărârea Curții Constituționale nr. 2 din 9 februarie 2016.

27. Curtea reține că textul „încheierea judecătorului de instrucție este irevocabilă” din articolul 313 alin. (6) din Codul de procedură penală a făcut obiectul examinării la Curtea Constituțională, însă prin prisma altor critici de neconstituționalitate (a se vedea HCC nr. 26 din 23 octombrie 2007; HCC nr. 21 din 22 iulie 2016; DCC 128 din 15 noiembrie 2018; DCC nr. 32 din 25 martie 2021; DCC nr. 77 din 16 iunie 2022; DCC nr. 169 din 6 decembrie 2022). Totuși, de principiu, această situație nu poate să reprezinte un impediment pentru a solicita controlul de constituționalitate al unor prevederi din perspectiva altor critici.

28. Excepțiile de neconstituționalitate au fost ridicate în cauze în care judecătorul de instrucție examinează plângeri formulate potrivit articolului 313 din Codul de procedură penală împotriva unor ordonanțe. Curtea admite că instanța de judecată va ține cont de norma contestată la soluționarea cauzelor în care au fost ridicate excepțiile de neconstituționalitate.

29. Curtea notează că o altă condiție obligatorie pentru ca excepția de neconstituționalitate să poată fi examinată în fond este incidența unui drept fundamental invocat de autor (a se vedea DCC nr. 125 din 5 octombrie 2023, § 19).

30. Autorii excepțiilor susțin că prevederile contestate contravin articolelor 20 (*accesul liber la justiție*) și 119 (*folosirea căilor de atac*) din Constituție.

31. Curtea observă că autorii excepțiilor nu au motivat în ce măsură norma contestată aduce atingere normelor constituționale menționate. Aceștia s-au limitat la enunțarea unei afirmații generale, fără a aduce argumente.

32. În acest context, Curtea reamintește că simpla enumerare a unor articole din Constituție, în lipsa unei argumentări proprii, nu reprezintă critici veritabile de neconstituționalitate (a se vedea DCC nr. 114 din 26 septembrie

2023, § 16; DCC nr. 117 din 26 septembrie 2024, § 21). Anterior, Curtea a subliniat că nu-l poate înlocui pe autorul excepției la formularea argumentelor de neconstituționalitate, pentru că ar efectua un control din oficiu (a se vedea DCC nr. 46 din 14 mai 2024, § 20).

33. Prin urmare, sesizările privind excepțiile de neconstituționalitate nu întrunesc condițiile de admisibilitate și nu pot fi acceptate pentru examinare în fond.

Din aceste motive, pe baza articolelor 135 alin. (1) literele a) și g), 140 alin. (2) din Constituție, 27 alineatele (2) și (3) lit. f), 37 și 40 din Legea cu privire la Curtea Constituțională, Curtea Constituțională

DECIDE:

1. *Se declară inadmisibile* sesizările privind excepțiile de neconstituționalitate a textului „încheierea judecătorului de instrucție este irevocabilă” din articolul 313 alin. (6) din Codul de procedură penală, ridicată de dl avocat Vitalie Zama și de dna avocat Irina Sîrbu-Beșliu, în interesele dlui Eugen Fratea în dosarele nr. 10-1062/2023 și nr. 10-2340/2024, pendinte la Judecătoria Chișinău, sediul Ciocana.

2. Prezenta decizie este definitivă, nu poate fi supusă niciunei căi de atac, intră în vigoare la data adoptării și se publică în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

Președinte

Domnica MANOLE

Chișinău, 2 septembrie 2025

DCC nr. 123

Dosarul nr. 65g/2025